

Der henvises endvidere til det uddybende svar på Udenrigsudvalgets spørgsmål af 9. marts 1989 (u-landsbistand – bilag 64), hvori det blandt andet anføres, at der i de kommende år utvivlsomt vil ske en forøgelse af indkøbene under den bilaterale bistand, både i det u-land, hvor projekterne gennemføres og i andre u-lande.

Man bør også ved valget af samarbejdslande have disse muligheder for øje.

8. De private organisationers fremtidige rolle i bistandsarbejdet

I udenrigsministerens redegørelse til Folketinget om Danidas handlingsplan blev det anført, at regeringen lægger stor vægt på en udbygning af samarbejdet med de private danske organisationer, og med henblik herpå har stillet øgede midler til rådighed for dette arbejde. Det blev ligeledes tilkendegivet, at bistand ydet gennem private danske organisationer bør kunne udfolde sig uafhængigt af landekonzentrationen.

Det øgede samarbejde med de private organisationer bør imidlertid ikke svække de administrative, ressourcemæssige fordele, som vil kunne opnås ved landekonzentrationen. Forslaget om, at ansvaret for de private organisationers projektgennemførelse bliver lagt over til organisationerne selv, skal ses i dette lys.

Som det også fremgår af de foreliggende kommentarer hertil, har de private danske bistandsorganisationer generelt tilsluttet sig disse synspunkter.

9. Bistandens kvalitative aspekter

Fra mange sider er der lagt betydelig vægt på, at de grundlæggende kvalitative målsætninger for dansk u-landsbistand også bør slå igennem i selve valget af samarbejdslande.

Ud over fattigdomsorienteringen retter disse kommentarer sig især mod tre sider af bistandssamarbejdet: Kvindeaspekterne, miljøområdet og fremme af respekten for menneskerettigheder.

a. Miljø- og kvindeaspekterne

Det er et gennemgående træk, at kommentarerne om kvindeaspekter og miljøhensyn i alt væsentligt tilslutter sig de specifikke handlingsplaner, som allerede er udarbejdet for disse to områder. Samtidig rejser flere imidlertid spørgsmålet om forholdet mellem Danidas handlingsplan på den ene side og disse specifikke handlingsplaner på den anden.

Det er i denne forbindelse vigtigt at understrege, at både miljø- og kvindehandlingsplanerne er komplementære dele af den samlede strategi for bistandssamarbejdet. De udgør begge helt grundlæggende elementer i den overordnede tilrettelæggelse og prioritering af bistanden. Der er imidlertid grænser for, hvor detaljeret og hvor indgående disse emner kan eller skal behandles i den overordnede handlingsplan. Denne detaljering findes netop i de specifikke handlingsplaner for henholdsvis miljøhensyn og kvindeaspekter, hvor der gives præcise anvisninger på, hvordan de overordnede hensyn kan omsættes i mere konkrete projektstrategier inden for enkelte sektorer og i en række konkrete lande eller regioner.

Ved valget af fremtidige programsamarbejdslande må mulighederne for bedst muligt at gennemføre disse helt centrale bistandsstrategier naturligvis indgå med meget stor vægt.

b. Menneskerettighedsaspekterne

Spørgsmålet om menneskerettighedsaspektets integrering i bistandsarbejdet, som første gang blev debatteret i Folketinget under den bistandspolitiske debat i maj 1987, har allerede fået en markant placering i bistandsarbejdet.

Målet med at inddrage menneskerettighederne i det konkrete bistandssamarbejde er ikke at søge konfrontationer, men gradvist at søge at trække udviklingen i den rigtige retning og gavne de mennesker, der helt konkret har vanskeligt ved at få opfyldt og respekteret deres økonomiske, sociale, kulturelle og politiske rettigheder. Det er dette, dansk bistandssamarbejde skal sigte imod.

Den brede politiske enighed herom, herunder om balancen mellem ideelle målsætninger og realistiske muligheder for at nå de tilsigtede